

Lá fheile
Phádraig
sona dhuit!

(dhaoibh)

**Gurab amhlaidh
dhuit féin!**

Irish Language School Sydney
Scoil na Gaeilge Sydney

Bunrang

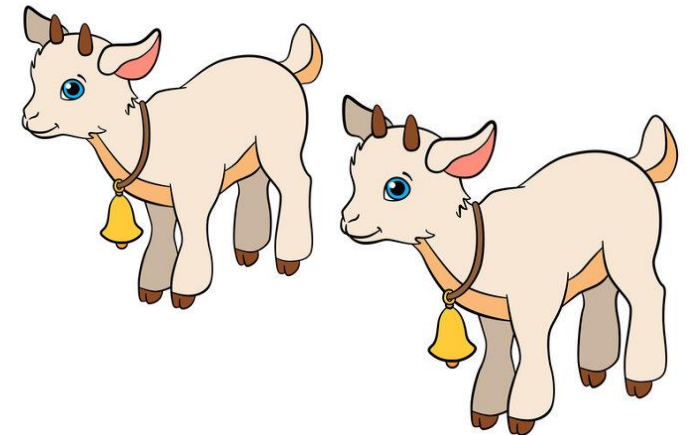
Téarma 1 - Seachtain 7

17 Márta 2025

Is inniu an seachtú lá déag de Mhárta, dhá mhíle, fiche a cúig.

Goals

- **Numbers over 20**
- **Using numbers with nouns**
 - Translating 'one' and 'only'
 - Counting in twenties
 - Large numbers (with *de*)
 - Dual (dative) forms
- **Special plural forms with numbers**
 - Using *ceann* with numbers
- **Numbers with the article**
- **Plural forms of adjectives**

Maoluimhreacha

0-10

0 náid

1 a haon

2 a dó

3 a trí

4 a ceathair

5 a cúig

6 a sé

7 a seacht

8 a hocht

9 a naoi

10 a deich

Maoluimhreacha

11-20

11 a haon déag

12 a dó dhéag

13 a trí déag

14 a ceathair déag

15 a cúig déag

16 a sé déag

17 a seacht déag

18 a hocht déag

19 a naoi déag

20 fiche (scór)

Maoluimhreacha

21-30

21 fiche a haon

22 fiche a dó

23 fiche a trí

24 fiche a ceathair

25 fiche a cúig

26 fiche a sé

27 fiche a seacht

28 fiche a hocht

19 fiche a naoi

30 tríocha

Uimhreacha

> 40

40 daichead / ceathracha

90 nócha

50 caoga

100 céad

60 seasca

200 dhá chéad

70 seachtó

1000 míle

80 ochtó

1 000 000 milliún

Bunuimhreacha

éan **amháin**

dhá chíste

trí dheoch

ceithre ghloine
(cheithre)

cúig fháinne
(chúig)

sé mhala

seacht bpíosa

ocht dteach

naoi mbád

deich gcathaoir

Séimhiú (lenition) ➡

	Labial		Dental/ Alveolar	Palatal/Velar		Aspirate	
	Plosive	Fricative	Plosive		Plosive		Fricative
Voiceless	p ➡	ph/f ➡ (fh)	t 		c ➡	ch	h/sh/th
Voiced	b ➡	bh	d ➡ 		g ➡	dh/gh	
Nasal	m ➡	mh	n		ng		
Liquid	l, r						
Sibilant	s 						

sechtan
ochtan
nouin
decan

*Eclipsis (urú) is
the effect of
a **nasal** consonant
(even if the nasal consonant
disappeared sixteen centuries ago).*

SEPTEM
OCTŌ
NOVEM
DECEM

11 horses capall is déag

12 doors dhá dhoras déag

13 tables trí bhord déag

14 dresses ceithre ghúna dhéag

15 rooms cúig sheomra dhéag

16 potatoes sé phráta dhéag

17 cows seacht mbó dhéag

18 apples ocht n-úll déag

1-6 cause séimhiú

7-10 cause úrú

déag takes séimhiú
after a noun ending
in a vowel.

Exception: lá (day)

19 goats

naoi **ng**abhar déag

20 books

fiche leabhar

21 books

leabhar is fiche

22 cities

dhá **ch**athair is fiche

33 pens

trí **ph**eann is tríocha

44 vehicles

ceithre **gh**luaisteán is daichead

55 towns

cúig **bh**aile is caoga

66 plates

sé **ph**láta is seasca

<i>77 whistles</i>	<u>seacht</u> bh feadóg is seachtó
<i>88 guns</i>	<u>ocht</u> ng unna is ochtó
<i>99 balloons</i>	<u>naoi</u> m bálún is nócha
<i>100 boxes</i>	céad bosca
<i>213 grams</i>	<u>dhá</u> ch éad a <u>trí</u> gh ram déag
<i>1000 miles</i>	míle míle
<i>100 000 welcomes</i>	céad míle fáilte
<i>2021</i>	<u>dhá</u> mh íle fiche <u>a</u> h aon

Creidim in aon Dia.

Creidim in aon Dia amháin.

Aon: One Vs Any

peann

a pen

peann amháin

one pen

aon pheann amháin

'only' one pen

ticéad

a ticket

ticéad amháin

one ticket

aon ticéad amháin

'only' one ticket

An bhfuil aon pheann agat?

*Do you have **any** pens?*

An bhfuil peann **ar bith agat?**

Níl (aon) ticéad agam.

*I don't have **a(ny)** ticket**(s)**.*

Níl ticéad **ar bith agam.**

Ní ... ach = *only*

Níl **ach** ticéad amháin agam.

I only have one ticket.

Ní raibh **ach** ticéad amháin aici.

She only had one ticket.

Ní raibh **ach** trí **phíosa** fágtha ann.

There were only three pieces left.

Ní rabhamar **ach** nóiméad ann.

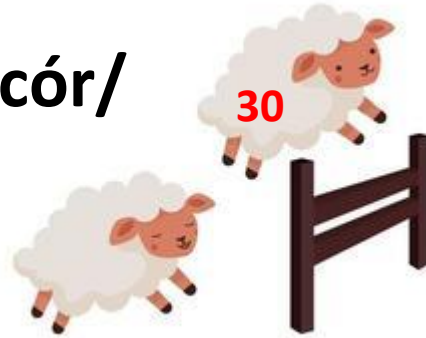
We were only there a minute.

Níl mé i mo **chónaí** **anseo** **ach** le ceithre seachtaine.

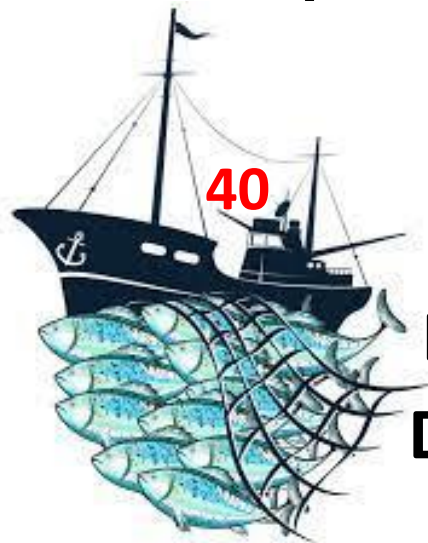
I've only been living here for four weeks.

Counting in twenties

Deich gcaora is fiche/scór/
(ar fhichid)

Dhá bhád déag
is fiche/scór

Dhá scór scadán/
Dhá **fh**ichid scadán

Trí scó**ir*** nóiméad/
Trí fichid nóiméad

**The plural form of scór is often
used with numbers 3-10.*

Seacht **b**pointe is
cheithre fichid/scór

Dhá **gh**abhar déag
is cheithre fichid/scór

Counting in twenties/half hundreds

Deich mbó is dhá scór/
Leathchéad bó

Naoi n-éan déag
is cheithre fichid

Cúig chat déag is dhá scór/
Cúig chat is leathchéad

Sé fichid bád/
Céad is fiche bad

seacht bhfichid = 140
ocht bhfichid = 160
naoi bhfichid = 180

'Partitive' constructions (*maoluimhreacha* + *de*)

used for big numbers and 'selections'

859 factories
3,446 cities

Ocht gcéad caoga a naoi **de mhonarcha**
Trí mhíle, ceithre chéad daichead a sé **de chathair**

Trí nó ceathair*
de bhláth

**No need for
the particle **a**
for 'selections'*

Special plural forms with numbers

	aon/dhá	trí - sé	seacht - deich	plural
<i>years</i>	bh liain	bliana	m bliana	blianta
<i>pieces/units</i>	ch eann	cinn	g cinn	ceanna
<i>eggs</i>	ubh	h uibhe	n -uibhe	uibheacha
<i>times (hours)</i>	uair	h uaire	n -uaire	uaireanta
<i>weeks</i>	ts/sh eachtain	seachtaine	seachtaine	seachtainí
<i>inches</i>	orlach	h orlaí	n -orlaí	orlaí*
<i>feet</i>	t/th roigh	troithe	d troithe	troithe*
<i>pennies</i>	p hingin	pingine	b pingine	pinginí
<i>shillings</i>	scilling	scillinge	scillinge	scillingí

**The same as the plural form (due to the spelling reform of 1948).*

1. **Déag** is not lenited after these special plural forms: thirteen years **trí bliana déag**
2. **Punt** (pound) before **déag** is always **punta**: twelve pounds **dhá phunta dhéag**

Cén aois atá agat? / Cén aois thú?

Tá mé ocht **m**bliana is tríocha d'aois.

Tá mé dhá **bh**liain déag d'aois.

Tá cúig bliana déag is scór agam.

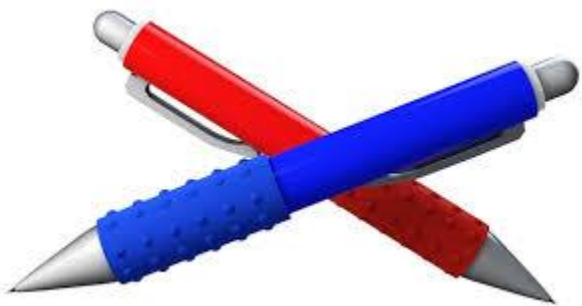
Tá naoi **m**bliana d'aois agam.

Tá sé bliana d'aois agam.

Cé mhéad atá agat?

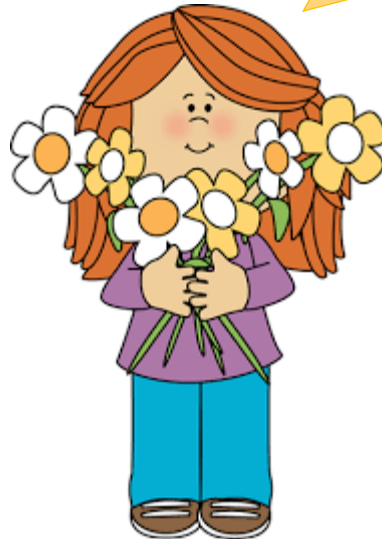
Cé mhéad peann
atá ann?

Tá dhá cheann ann.

Cé mhéad bláthanna
atá agat?

Tá sé cinn agam.

Cé mhéad iasc
atá san umar?

Tá naoi gcinn déag ann.

The dual form

Used with *2nd declension* feminine nouns ending in a broad consonant – especially parts of the parts of the body occurring in pairs.

This form is the same as the *Dative case*, and is often also used with simple prepositions. E.g: 'i mo láimh'

bos amháin – dhá bhois

cos amháin – dhá chois

cluas amháin – dhá chluais

lámh amháin – dhá láimh

bróg amháin – dhá bhróig

Numbers with the article

an t-aon bhád amháin

an dá fháinne

na trí huaire

na ceithre chos

na cúig mhéar

na sé huibhe

na seacht gcapall

na hocht mbliana

na naoi ngabhar

na deich bhfuinneog

an t-aon phláta dhéag

an dá dhoras déag

na trí theach déag

na ceithre seachtaine déag

na cúig bhó dhéag

na sé bliana déag

na seacht gcinn déag

na hocht n-arasán déag

na naoi dtráta dhéag

an fiche fuinneog

Numbers with nouns + adjectives

(aon) **b(h)**ád mór amháin

aon **p(h)**ióg **mh**ór amháin

dhá **fh**áinne **ph**rása

trí **ph**láta **bh**eaga

ceithre **ch**os **fh**ada

cúig **mh**éar **ch**aola

sé **sh**ionnach **ch**liste

seacht **n**-aras arda

ocht **g**cat **ch**airdiúla

naoi **ng**úna **dh**ubha

deich **bh**fuinneog **sh**alacha

aon **bh**ord déag **mh**óra

dhá **dh**oras déag **dh**únta

trí **th**each déag **sh**eana

ceithre iasc déag úra

cúig **bh**ó **dh**éag ramhra

sé scéal déag **sh**uimiúla

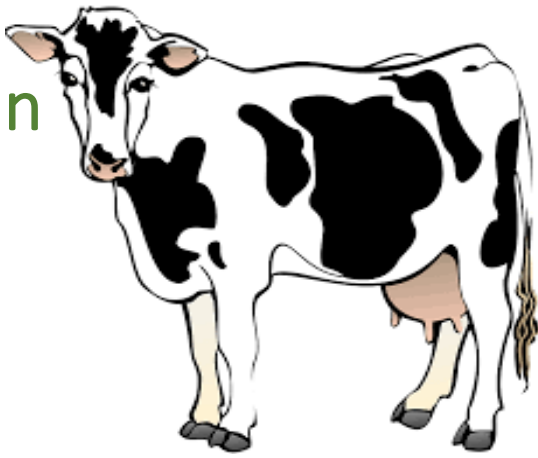
seacht **g**cearca **dh**éag **th**inne

ocht **n**-oíche **dh**éag **ch**iúine

naoi **d**tráta **dh**éag **dhe**aga

fiche fuinneog **mh**ór

bó mhór amháin

capall mór amháin

dhá ghloine ghlana

trí theach bheaga

ceithre leabhar mhóra

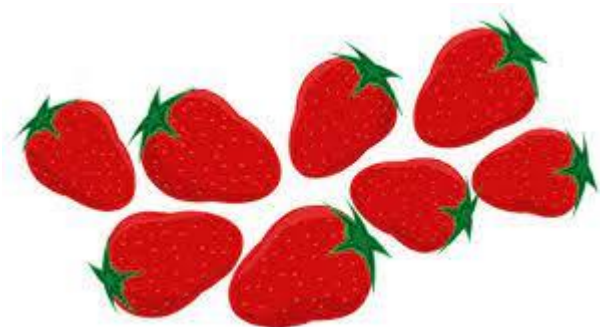
cúig fháinne óra

sé huibhe úra

seacht n-úll dhearga

ocht gcaor mhilse

naoi mbosca throma

deich ngúna ghorma

aon tseomra déag
fholmha

dhá dhoras déag dhúnta

Numbers with nouns + adjectives

With 'numerical' plural forms 3-10, séimhiú only occurs after a slender consonant!

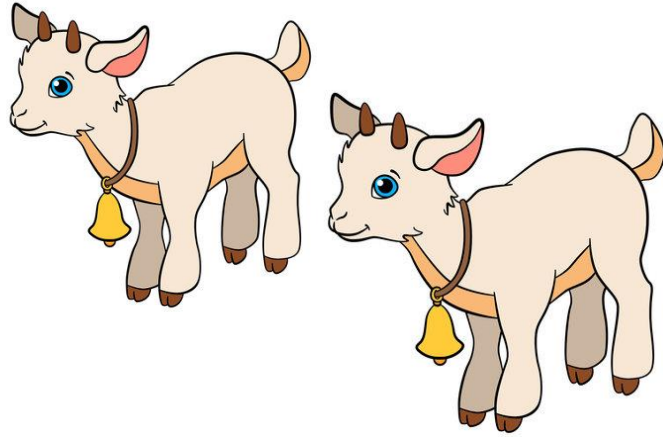
dhá cheann bhána

trí bliana fada

ceithre cinn fhada

naoi bpingine déag beaga

Tá dhá ghabhairín bhuí agam

's minseach bhainne

Briseann siad an croí ionam

á dtabhairt abhaile

Nil áit agam go gcrúfainn iad

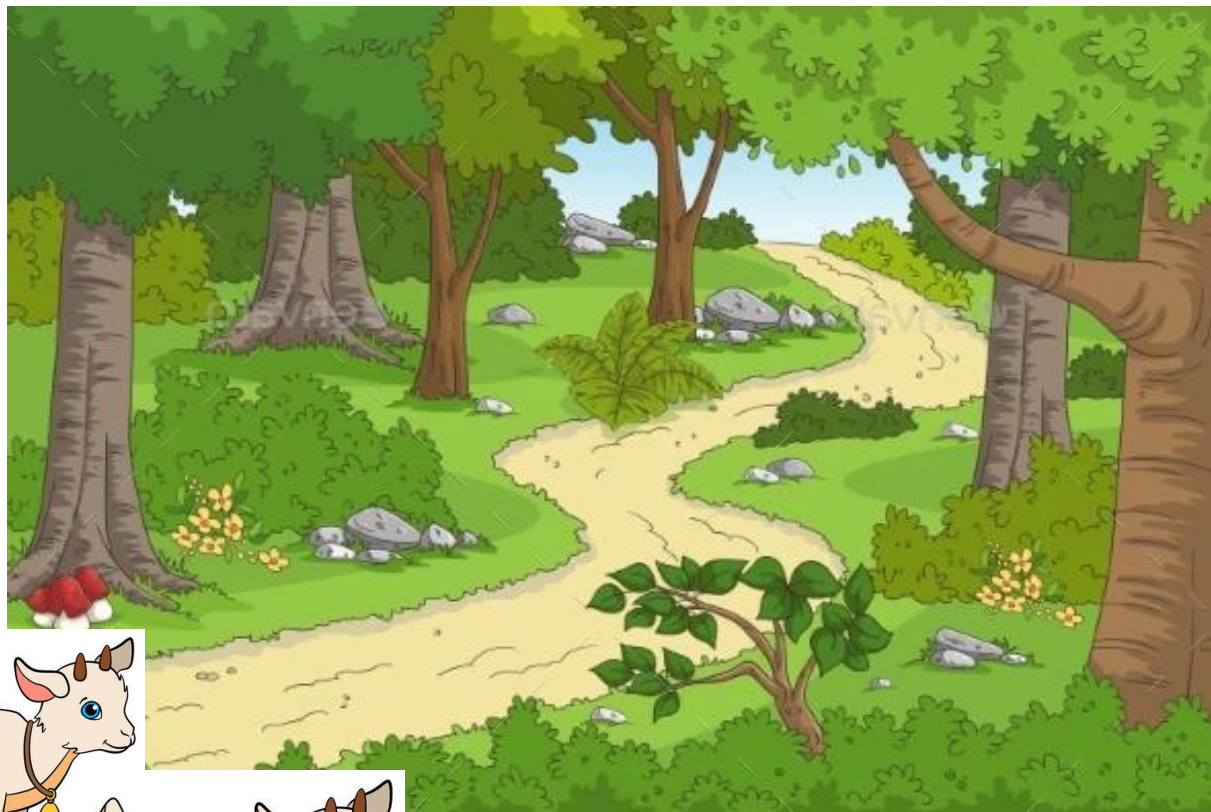
ach síos tríom hata

Scaoileann mo hata tríd é

ar fud a' bhaile.

Tá dhá ghabhar sa choill agam

's caoirigh gheala

Ní íosfaidís aon ní dhom

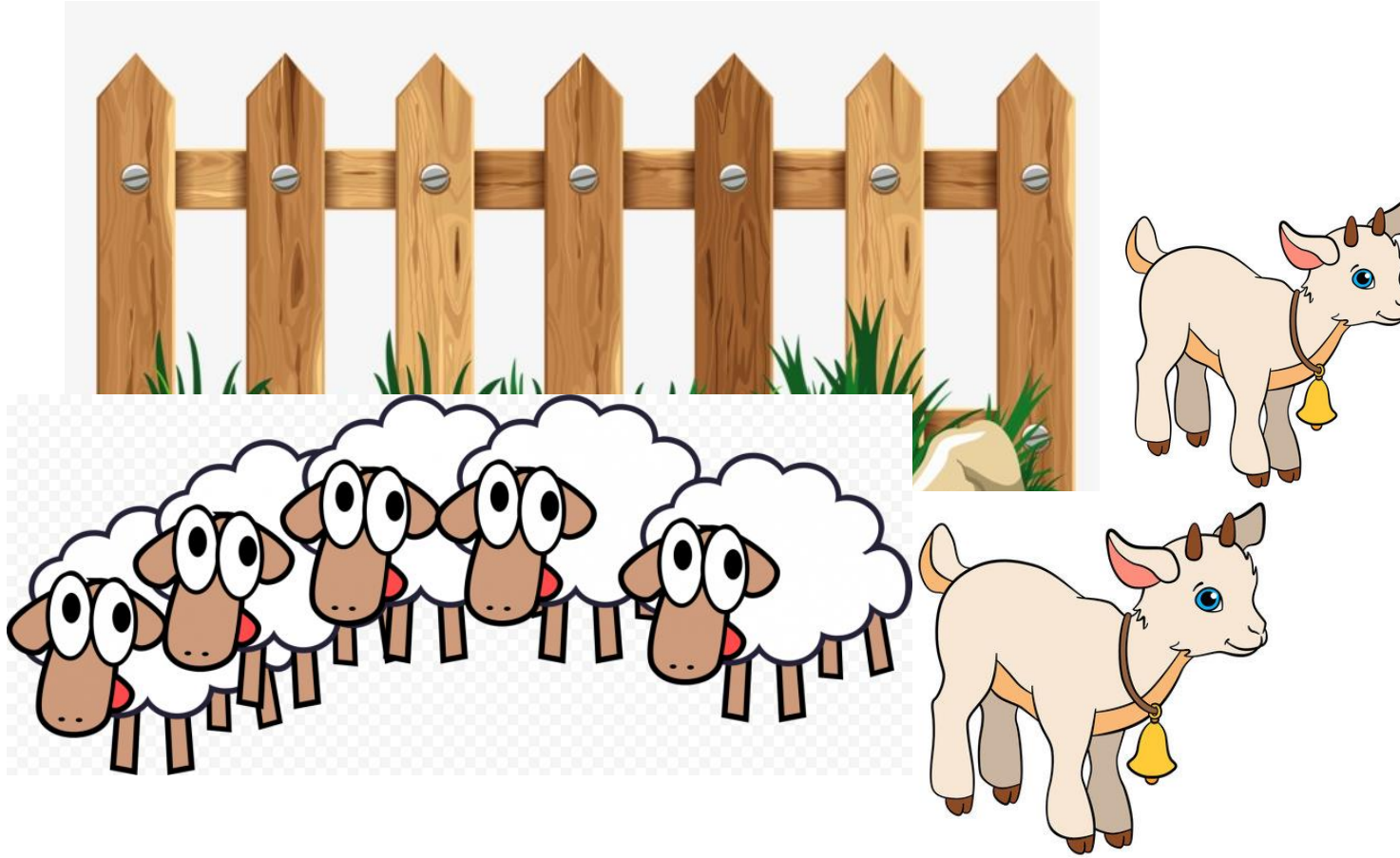

ach barr an aitinn

(an t-aiteann)

(Tá na caoraigh
faoin aiteann.)

Cuirim in aghaidh an chlaí iad

le stumpa bhata

Siúd thar mhullach an chlaí iad

i bhfad ó bhaile, 'bhfad ó bhaile.

Port ná bhfuil ag an bpíobaire,

ná Hieland Laddie

Seán Ó Ceallaigh an píobaire,

is bíodh sé mar sin